

मुक्तस्वाध्यायपीठम्
(Institute of Distance Education)

राष्ट्रीयसंस्कृतसंस्थानम् (मानितविश्वविद्यालयः)

५६-५७, इन्स्टीट्यूशनल-एरिया, जनकपुरी,
नवदेहली -११००५८

प्राक्शास्त्री - द्वितीयवर्षम् - षष्ठपत्रम् (व्याकरणम्)
प्रदत्तकार्यम् (Assignment)

2016-17

पत्रम् - विषयः -
अध्येतुः नाम - पञ्जीकरणसंख्या -
अध्येतुः कृते एतत्पुस्तिकाप्रेषणदिनाङ्कः -
अध्येत्रा उत्तराणि विलिख्य एतत्पुस्तिकाप्रत्यर्पणदिनाङ्कः -

अध्येतुः हस्ताक्षरम्

मूल्याङ्कनकर्तुः नाम -
मूल्याङ्कनकर्त्रा एतत्पुस्तिकाप्राप्तिदिनाङ्कः -
मूल्याङ्कनकर्त्रा मूल्याङ्कनानन्तरं संस्थाने समर्पणदिनाङ्कः -
अध्येत्रा प्राप्ताङ्काः -

खण्डः	निर्धारिताङ्काः	प्राप्ताङ्काः
खण्डः - क	20 X 02 = 40 अङ्काः	
खण्डः - ख	05 X 08 = 40 अङ्काः	
खण्डः - ग	02 X 10 = 20 अङ्काः	
	पूर्णाङ्काः 100	प्राप्ताङ्काः

मूल्याङ्कनपुरस्सरं परामर्शैः सह अध्येतुः कृते एतत्पुस्तिकायाः पुनःप्रेषणदिनाङ्कः -

मूल्याङ्कनकर्तुः हस्ताक्षरम्

स्थानम्

दिनाङ्कः

अध्येतुः कृते परामर्शाः,

प्रिय अध्येता ! भवता/ भवत्या पूरितं प्रदत्तकार्यम् अवलोकितम्। मूल्याङ्कनं कृतम्। मूल्याङ्कनस्य
आधारेण कुत्र कुत्र भवदीयः दोषः/लोपः/विस्मृतिः/भ्रान्तिः अभवत् इति ज्ञात्वा स्वाध्यायं पुनः प्रवर्तयतु ।
शुभकामनाः ॥

मूल्याङ्कनकर्तुः हस्ताक्षरम्

दिनाङ्कः

प्राक्शास्त्री – द्वितीयवर्षम् – षष्ठपत्रम् (व्याकरणम्)

विषयः - वैयाकरणसिद्धान्तकौमुदी (अजन्तपुंल्लिङ्गादारभ्य अव्ययान्तो भागः)

निर्देशः - अस्य प्रश्नपत्रस्य शतम् (100) अङ्काः निर्धारिताः सन्ति एवम् अस्मिन् त्रीणि (3) खण्डानि सन्ति । अध्येत्रा एषु समाहितानां प्रश्नानामुत्तरं पृथग्विहित-विस्तृत-निर्देशानुसारेण देयम् ।

Note - This paper is of one hundred (100) marks containing three (3) sections. Candidates are required to attempt the questions contained in these sections according to the detailed instructions given therein.

खण्डः - क

प्रश्नाः - विंशतिः समाधेयाः

अङ्काः - 20 x 02 = 40

निर्देशः : अस्मात् खण्डात् केचन विंशतिः (20) प्रश्नाः समाधेयाः।

Note : This section contains twenty five questions . Out of these twenty (20) questions should be answered.

1. बहुवचनसंज्ञाविधायकं सूत्रं किम्?
2. 'लोप' इत्यस्य कोऽर्थः?
3. एच् प्रत्याहारस्थाने के ह्रस्वादेशाः सन्ति?
4. याडागम विधायक सूत्रं लिखत।
5. उवडादेशः केन सूत्रेण भवति?
6. प्रत्ययलोपे प्रत्ययलक्षणम् इत्यस्य कोऽर्थः?
7. टिसंज्ञा केन सूत्रेण भवति?
8. सम्प्रसारण-संज्ञाविधायकं सूत्रं लिखत।
9. उपधासंज्ञा केन सूत्रेण भवति?
10. 'आद्यन्तवदेकस्मिन्' इत्यस्याशयं निरूपयत।
11. भसंज्ञाविधायकं सूत्रं लिखत।
12. 'कृदतिङ्' इत्यस्याशयं निरूपयत।
13. 'दध्ना' इति प्रयोगं साधयत।
14. 'कृन्मेजन्तः' इत्यस्याशयं सोदाहरेण निरूपयत।
15. 'जक्षित्यादयः षट्' इत्यस्य कोऽर्थः?
16. 'आ सर्वनाम्नः' इत्यस्याशयं सोदाहरेण निरूपयत।
17. 'राज्ञः' इति प्रयोगं साधयत।
18. 'औङ आपः' इत्यस्य कोऽर्थः?
19. 'अदस् औ सुलोपश्च' इत्यस्याशयं सोदाहरेण निरूपयत।
20. 'अद्भिः' इति प्रयोगं साधयत।

21. दारूपाः धातवः के सन्ति?
22. हन्तेर्हकारस्य कुत्वविधायकं सूत्रं लिखत।
23. 'न मु ने' इत्यस्याशयं स्पष्टयत।
24. 'अधिहरि' इति प्रयोगं साधयत।
25. 'क्त्वातोसुन्कसुनः' इत्यस्याशयं सोदाहरेण निरूपयत।

खण्डः - ख

प्रश्नाः - पञ्च समाधेयाः

अङ्काः - 05 X 08 = 40

निर्देशः - अस्मात् खण्डात् केचन पञ्च (05) प्रश्नाः समाधेयाः। प्रत्येकम्प्रश्नः प्रायः शतशब्दैः (100) समपेक्ष्यते ।

Note : This section contains eight questions. Out of these five (05) questions should be answered. Each question should be answered in about one hundred (100) words.

1. 'ङ्याप्रातिपदिकात्' इति सूत्रस्याशयं स्पष्टयत।
2. 'उगिदचां सर्वनामस्थानेऽधातोः' इति सोदाहरणं स्पष्टयत।
3. 'भस्य टेलोपः' इति सूत्रं सोदाहरणं व्याख्यात।
4. 'गौः, युवयोः, स्मारं स्मारं'- इमान् प्रयोगान् साधयत।
5. 'युष्मद्' प्रातिपदिकस्य केषां त्रयाणां प्रयोगाणां साधयत।
6. 'क्रोष्टा, लिट्, विदुषः'-इमान् प्रयोगान् साधयत।
7. 'सरूपाणामेकशेष एकविभक्तौ' इति सूत्रस्याशयं लिखत।
8. 'शप्श्यनोर्नित्यम्' इति सूत्रं सोदाहरणं व्याख्यात।

खण्डः - ग

प्रश्नाः - द्वौ समाधेयौ

अङ्काः - 02 X 10 = 20

निर्देशः - अस्मात् खण्डात् द्वौ (02) प्रश्नौ समाधेयौ । प्रत्येकम्प्रश्नः प्रायः त्रिशतशब्दैः (300) समपेक्ष्यते।

Note : This section contains four questions. Out of these two (02) questions should be answered. Each question should be answered in about three hundred (300) words.

1. 'अर्थवदधातुरप्रत्ययः प्रातिपदिकम्' इति सूत्रं विशदयत।
2. 'सरूपाणामेकशेष एकविभक्तौ' इति सूत्रस्याशयं लिखत।
3. 'तद्धितश्चासर्वविभक्तिः' सूत्रं सोदाहरणं निरूपयत।
4. 'मघवन्' प्रातिपदिकस्य केषां पञ्चानां प्रयोगाणां साधयत।

